

Til lovforslag nr. L 168. Skriftlig fremsættelse (1. marts 2006)

Justitsministeren (Lene Espersen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven og forskellige andre love (Politi- og domstolsreform)

(Lovforslag nr. L 168).

1. Med dette lovforslag lægges der op til den største samlede reform af politiets og domstolenes forhold i nyere tid. Det centrale mål er at styrke og udvikle politiets og domstolenes evne til at varetage deres opgaver i overensstemmelse med nye krav og muligheder, og det er således et hovedsigte med forslaget at skabe de bedst mulige rammer for, at politiets og domstolenes opgaver kan løses med en ensartet høj faglig kvalitet overalt i landet og med en fleksibel, serviceorienteret og effektiv tilrettelæggelse af arbejdet.

Et bærende hensyn er, at de decentrale led i organisationerne – politikredsene og byretterne – bør styrkes og have tilført flere ansvarsområder. Det foreslås at etablere væsentligt større politikredse og byretter, og dermed skabes det nødvendige ressourcemæssige grundlag for, at mere reel beslutningskompetence og flere opgaver kan flyttes til det lokale niveau, dvs. til politikredsene og til byretterne.

Det samlede lovforslag bygger på et omfattende forarbejde i flere forskellige sagkyndige udvalg, hvis betænkninger alle har været i høring hos berørte myndigheder, organisationer mv. Den foreslåede politireform bygger især på anbefalingerne i Visionsudvalgets rapport om "Fremtidens politi", der blev offentliggjort i maj 2005. Den foreslåede domstolsreform bygger navnlig på betænkning nr. 1398/2001 fra Domstolenes Strukturkommission, Retsplejerådets betænkninger nr. 1352/1998, 1401/2001 og 1436/2004, og betænkning nr. 1461/2005 fra Tinglysningsudvalget.

2. Den foreslåede politireform vedrører i første række en modernisering af politiorganisationens struktur og af den måde, politiet ledes og styres på.

De foreslåede lovændringer indebærer en grundlæggende nyordning af politiets ledelsesstruktur mv. og af politikredsstrukturen samt en ændring af reglerne om politiets samarbejde med lokalsamfundet. I tilknytning hertil vil der administrativt blive gennemført ændringer for politiet og anklagemyndigheden på en række andre områder, og hovedlinjerne i disse nyordninger er nærmere beskrevet i lovforslagets bemærkninger. Der vil i takt med gennemførelsen af den foreslåede reform blive frigjort et betydeligt antal betjente fra administrative funktioner til operativt politiarbejde.

Der foreslås en grundlæggende ændring af politiets specielle og i vidt omfang historisk begrundede ledelsesstruktur, så der i stedet etableres en "direktoratsmodel", som svarer til den måde, de fleste andre store offentlige organisationer i dag ledes og styres på. Modellen indebærer bl.a., at Rigspolitiet under ansvar over for justitsministeren skal fungere som en overordnet styrelse for politiet i hele landet, og at politidirektørerne (cheferne for politikredsene) vil få væsentligt flere forvaltningsmæssige og administrative beføjelser end i dag.

Den foreslåede ændring af kompetenceforholdene inden for politiet indebærer bl.a., at politikredsene vil referere til rigspolitichefen og ikke som i dag direkte til justitsministeren i forbindelse med varetagelsen af konkrete politiopgaver. Det er forudsat, at justitsministerens overordnede styring af politiet fremover sker gennem rigspolitichefen, herunder ved en årlig direktørkontrakt mv. Det ligger som nævnt i lovforslaget, at politidirektørerne i vidt omfang vil få ansvaret for politikredsenes personaleadministration og økonomiforvaltning inden for de bevillingsmæs-